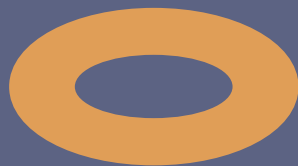

Výroční zpráva 2006

Rok 2006 očima Arniky

hlédnutí za uplynulým rokem... Hm, co o něm říct? Tenhle úkol člověka nejdříve zaskočí, pak nastává okno a až nakonec pomalé vzpomínání, co vlastně uplynulý rok přinesl a co v něm nenávrtně skončilo. V České republice byl poznamenán hlavně politickými změnami a s nimi souvisejícím střídáním i na postu ministra životního prostředí. Fakt, že předvolební odhady dávaly

Straně zelených už od počátku šanci dostat se do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, vedl také ostatní politické strany k „ozelenění“ jejich programů. To byl pro naši zemi nový fenomén, který by snad už sám o sobě měl vést k příznivější politice pro životní prostředí.

Obecně přinesl minulý rok zvrat v pohledu světa na globální změnu klimatu způsobenou nárůstem skleníkových plynů vypouštěných člověkem do atmosféry. Snížit jejich vypouštění chtějí už i angličtí konzervativisté. Těžko říci, co je přesvědčilo, zda nárůst extrémních projevů počasí, snímky dokumentující úbytek ledovců anebo ještě něco docela jiného. Ve stínu souboje o omezování skleníkových plynů a osud Kjótského protokolu probíhala i řada dalších mezinárodních jednání, například o naplňování Stockholmské úmluvy. Arnika se aktivně zúčastnila především kampaně „Dodržte slovo, elimiňte POPs“ (POPs = perzistentní organické látky), která měla letos dva cíle:

1) přesvědčit Evropskou unii, aby nepřijímala příliš benevolentní limity pro obsah nebezpečných (POPs) látek v odpadech a 2) dosáhnout toho, aby se strany Stockholmské úmluvy zasadily o takový výklad tzv. nejlepších dostupných technik a nejlepší praxe z hlediska životního prostředí, který povede k co největší minimalizaci POPs. Prvního cíle se dosáhnout nepodařilo, zatímco druhého ano.

V České republice se již druhým rokem zveřejňoval přehled úniků a přenosů škodlivých látek z jednotlivých průmyslových provozů do životního prostředí. Rozdíly mezi zatím dvěma hlášeními byly v některých případech značné. Některé podniky výrazně snížily množství vypouštěných látek, zatímco u jiných naopak narostly. Z pohledu Arniky bylo zajímavé sledovat, jak svoje emise škodlivin snížily především podniky, které skončily na prvních místech žebříčků největších znečišťovatelů v roce předchozím. Ukázalo se, že jde o důležitý nástroj v motivaci průmyslových podniků ke snižování množství vypouštěných toxických látek. Právě proto je však škoda, že v roce 2006 Ministerstvo životního prostředí ČR připravilo nový zákon o integrovaném registru znečišťování (IRZ), který má značně omezit rozsah informací, jež jsou podniky povinny každoročně hlásit – například o obsah látek v odpadech, ale také nebudou muset ohlašovat některá celá průmyslová odvětví. Aktivity Arniky směřující k záchraně důležitých dat v IRZ tak přesáhly do roku 2007.

Dlouho diskutovaná síť území potřebných k ochraně celoevropsky ohrožených druhů rostlin a živočichů Natura 2000 není na území České republiky stále dokončena. Arnika a další nevládní organizace na to opakovaně upozorňují Evropskou komisi. V dubnu se konal v Darově u Plzně biogeografický seminář, kde síť nevládních organizací zaměřená na Naturu 2000 a koordinovaná Arnikou slavila určitý úspěch. „S výsledkem semináře jsme spokojeni. Většina našich výtek byla Evropskou komisí přijata. Ke stávajícím devíti procentům jsme navrhovali doplnit další lokality o celkové rozloze 2% území republiky, které by výrazně zvýšily ochranu jednotlivých typů

stanovišť," uvedl RNDr. Mojmír Vlašín z brněnské Veronicy jménem nevládních organizací na semináři.

Ve vládním seznamu chybí několik velmi kvalitních lokalit, přestože zcela odpovídají stanoveným kritériím výběru. Například kaňon Labe se svou naprosto unikátní přírodou byl navržen ve velmi omezené podobě. Zřejmě proto, že toto území v původně navrženém rozsahu by bylo v kolizi s kontroverzním záměrem na výstavbu jezu. Takový postup je ale v rozporu s evropskou směrnicí, podle níž je Natura utvářena. Právě plánovaná stavba jezu na Labi se táhla i rokem 2006 a zaměštnávala náš program Ochrana přírody. Ani zpočátku roku 2007 se nezdá, že by jí byl definitivní konec. Naštěstí s koncem roku vzal za své plán Ministerstva zemědělství ČR na výstavbu stovek přehrad po celé republice.

Nejsou to však jen mezinárodní a celostátní témata, která hýbala v minulém roce světem a Arnikou. Během roku 2006 pomohl jeden z programů Arniky, Centrum pro podporu občanů (CEPO), založit 12 nových občanských sdružení, která se věnují ochraně životního prostředí měst a obcí.

CEPO pomohlo obcím na Litoměřicku zabránit výstavbě šrotiště autovraků, spolu s obcí Dolní Kalná a Občanským sdružením Pod Rovněmi zabránilo poškození oblasti Podroveňska na úpatí Krkonoš velkoobjemovou těžbou českých granátů nebo pomohlo zamezit rozšiřování lisovny automobilových karosérií ESSA Czech v Úvalech u Prahy. Programy a pobočky Arniky se také po celý rok účastnily desítek správních řízení a bránily zdravé stromy, které měly být zbytečně pokáceny.

Některé z projektů a kampaní Arniky a také některé z problémů životního prostředí nás budou provázet i rokem 2007. Proto přejí Vám i nám hodně zdravých stromů, lidí se zdravým rozumem na rozhodujících místech, čistou a životodárnou vodu v potocích a řekách, bukové zdraví a slunce v duši po celý rok 2007.

*RNDr. Jindřich Petrlík,
předseda sdružení
Arnika*

Ing. Milan Havel
z programu Toxické
látky a odpady instaluje
speciální vzorkovače,
s jejichž pomocí Arnika
sledovala znečištění řek
Bečvy a Hané.

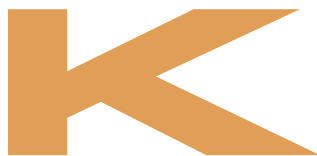
Foto: Jindřich Petrlík,
Arnika.

Toxické látky a odpady

Cílem programu je omezit množství nebezpečných látek unikajících do životního prostředí a množství odpadů ukládaných na skládky a spalovaných ve spalovnách. Rovněž prosazujeme přísnější zákony a zavedení tzv. „čistší výroby“ či důsledné recyklace odpadů. Podporujeme právo občanů na informace o toxických látkách v životním prostředí, které ještě není v České republice samozřejmostí. Program se soustředí na řešení těchto problémů jak v České republice, tak v evropském či globálním měřítku. Aktivně se účastní na práci mezinárodních sítí nevládních organizací s podobným zaměřením.

Důležité aktivity a úspěchy v roce 2006:

úspěšným akcím programu Toxické látky a odpady patřilo již druhým rokem vyhlásování největších znečišťovatelů podle dat v integrovaném registru znečišťování (IRZ). Zjistili jsme, že emise škodlivin v roce 2005 snížily především podniky, které skončily na prvních místech žebříčků největších znečišťovatelů v roce předchozím (tedy podle dat za rok 2004). Ukázalo se, že

IRZ v kombinaci se žebříčky největších znečišťovatelů je důležitým nástrojem v motivaci průmyslových podniků ke snižování množství vypouštěných toxických látek.

Snažili jsme se zabránit vypuštění některých důležitých informací z IRZ novým zákonem, který připravilo ministerstvo životního prostředí. Podle něj by podniky nemusely hlásit například obsah škodlivých látek v odpadech. Povinnosti ohlašovat údaje do IRZ by navíc byla zbavena celá průmyslová odvětví. Projednávání zákona a tedy i naše aktivity v tomto směru se přesunuly i do roku 2007.

Kampaň Zdravotnictví bez PVC slavila společně s Fakultní nemocnicí v Olomouci hned dvojí úspěch. Poprvé, když tato nemocnice v únoru oznámila, že její novorozenecké oddělení začalo v péči o novorozence jako první v České republice používat alternativní výrobky, kterými nahradilo zdravotnické prostředky z PVC obsahující toxické ftaláty. Podruhé pak, když si počátkem června Fakultní nemocnice v Olomouci ze Zlatého sálu stockholmské radnice odvezla prestižní cenu za nejlepší environmentální praxi „Best Practice Award“. Vyhrála v kategorii „Minimalizace toxických látek ve zdravotnictví“ na největší evropské konferenci o ekologicky příznivých postupech a produktech ve zdravotnictví – CleanMed Europe 2006.

V kampani Budoucnost bez jedů se podařilo dosáhnout několika úspěchů v kampaních týkajících se konkrétních provozů vypouštějících toxické látky do životního prostředí:

Ve Spolchemii v Ústí nad Labem jsme prosadili zkrácení doby, do kdy bude moci být v provozu výroba chlóru s použitím rtuti, na konec roku 2012 oproti původně plánovanému roku 2015.

V Lysé nad Labem místní občané odmítli rozšíření místní spalovny nebezpečných odpadů o možnost spalovat také starou municí a výbušniny. Při diskusi na toto téma zúročili zkušenosti z několikaleté kampaně Arniky.

Provozovatel liberecké spalovny komunálních odpadů, firma Termizo, se po naší kampani proti volnému nakládání se směsí popela a popílků obsahující vysoké koncentrace POPs zavázal od poloviny roku 2009 nejtoxičtější část popílků zbavovat dioxinů. Po naší kampani se také tato směs stala na českém trhu zcela neprodejnou.

Energetická skupina společnosti E.ON se rozhodla v říjnu 2006 odstoupit od záměru vybudovat v Mydlovarech na Českokubedějovicku novou velkokapacitní spalovnu komunálních odpadů. Mnohaleté aktivity Arniky měly na toto rozhodnutí výrazný vliv.

V roce 2006 vyvrcholila mezinárodní kampaň nevládních organizací zaměřená na prosazení co nejpřísnější verze nové chemické politiky Evropské unie zkráceně nazývané REACH (= Registrace, Evaluace a Autorizace CHEmických látek). Arnika k této kampani přispěla studií zabývající se hladinami toxických látek v prachu z vnitřních prostor a v dešti v České republice. Studii jsme spolu s jejím autorem, Dr. Alanem Watsonem, publikovali v Praze, Ostravě a Ústí nad Labem. Požadavek co nejpřísnějšího REACHe obsahovala také petice Budoucnost bez jedů II, kterou podepsalo přes 16 200 lidí a kterou jsme předali českým poslancům Evropského parlamentu.

Za výrazný úspěch lze označit značně vylepšenou verzi návrhu Směrnice pro nejlepší dostupné technologie (BAT) a nejlepší postupy z hlediska životního prostředí (BEP), která bude předložena ke schválení stranám Stockholmské úmluvy o perzistentních organických látkách. Návrh dopracovalo několik desítek expertů ze všech koutů světa v listopadu 2006 v Ženevě. Na jeho přípravě se podílel i zástupce Arniky, který koordinoval práci expertů za nevládní organizace z mezinárodní sítě IPEN (International POPs Elimination Network).

Rovněž se podařilo zbrzdít schválení příliš vysoko nastavených limitů pro POPs v odpadech v rámci Basilejské úmluvy jako konečných. To se bohužel již nepodařilo v rámci Evropské unie. Obzvláště benevolentní jsou limity k obsahu dioxinů v odpadech.

Ondřej Zapletal stojí se svojí dcerkou na zahradě domu, který si postavil v klidné lokalitě Úval u Prahy, aby unikl hluku velkoměsta. Výhled na les však brzy zakryla továrna na výrobu autodílů ESSA Czech. Centrum pro podporu občanů pomáhá panu Zapletalovi a dalším obyvatelům Úval získat klid, za kterým přišli. Foto: Ondřej Petrlik, Arnika

Centrum pro podporu občanů

Centrum pro podporu občanů (CEPO) podporuje občanská sdružení, pomáhá zakládat nová a poskytuje svůj servis také obcím. Naším cílem je rozšířit odborné schopnosti jednotlivých skupin, zefektivnit jejich práci na lokální úrovni a vytvářet mezi nimi spojení. Nabízíme konzultace především v oblastech odpadového hospodářství, kácení stromů, práva na informace či soustavy Natura 2000. Pomáháme také občanům s účastí ve správních řízeních a rovněž podporujeme účast veřejnosti v rozhodovacích procesech. Ve zvláště závažných případech nabízíme i právní pomoc.

Důležité aktivity a úspěchy v roce 2006:

B

ěhem roku 2006 jsme pomohli založit 12 nových občanských sdružení, která se věnují ochraně životního prostředí měst a obcí. Občanům, občanským sdružením a obcím jsme poskytli celkem 543 bezplatných konzultací v pobočkách v Praze, Děčíně, Ostravě a Jihlavě. Řešili jsme 142 různých případů poškozování životního prostředí a lidského zdraví.

Obce Mlékojedy, Žalhostice, Litoměřice a Lovosice jsme podpořili v jejich snaze zabránit výstavbě šrotiště autovraků na břehu Labe a zúčastnili jsme se hodnocení vlivů tohoto projektu na životní prostředí. Ministerstvo životního prostředí pak po mnoha připomínkách vydalo ke stavbě negativní stanovisko a projekt, který byl pro životní prostředí hrozbou, nebyl realizován.

Spolu s obcí Dolní Kalná a s Občanským sdružením Pod Rovněmi jsme zabránili poškození oblasti Podrovoňska na úpatí Krkonoš velkoobjemovou těžbou českých granátů. Podnikatel Jan Štýbr nedostal povolení k těžbě uvnitř vesnic a v cenné nivě Kalenského potoka. Podařilo se nám dosáhnout i potrestání nelegální těžby polodrahokamů u Horní Olešnice.

Po celý rok jsme vedli kampaň proti výstavbě mrakodrapů na pražské Pankrácké pláni, které by poškodily panorama Prahy a znemožnily by využití Pankráce podle představ místních obyvatel. Spolu s Občanskou iniciativou Pankráce, Pankráckou společností a Ateliérem pro životní prostředí jsme se účastnili správních řízení a jednali s Centrem světového dědictví UNESCO. Ministr kultury Martin Štěpánek v závěru roku zrušil povolení vydaná pražskými památkáři.

V poslední chvíli se nám podařilo zachránit Čečelické jezero u Mělníka před zaspáním odpady. Pomohli jsme obci Čečelice se soudní žalobou; soud pozastavil platnost povolení vydaného firmě HZCJ báňským úřadem. Jezero je vyhledávaným místem pro rekreaci obyvatel okolních vesnic a domovem vzácných sladkovodních medúzek.

Ve spolupráci s Občanským sdružením Nové Úvaly se nám podařilo zamezit rozšiřování lisovery automobilových karosérií ESSA Czech v Úvalech u Prahy. Krajský úřad vydal k záměru negativní stanovisko v procesu EIA. Lisovna byla postavena protiprávně v roce 2000 vinou státních úředníků a poškozuje zdraví stovek lidí.

Účastnili jsme se desítek správních řízení a bránili jsme zdravé stromy, které měly být zbytečně pokáceny. Kvůli stavbě prodejny Lidl v Ostravě-Porubě mělo zmizet 70 stromů, 17 stromů mělo padnout za oběť rozšiřování Opavské ulice tamtéž. Tisíc zdravých stromů jsme zachránili ve Hřensku, kde měly ustoupit rozšíření silnice.

Uspořádali jsme putovní výstavu, která navštívila Třebíč, Jihlavu, Ostravu a festivaly

Trnkobraní u Slušovic a Open Air Trutnov. Na výstavě jsme prezentovali kauzy, které pomáháme řešit, a poskytovali jsme poradenství.

Spolu se sdružením Oživení a Českým rozhlasem – Radiožurnálem jsme uspořádali v Praze debatu „Jak na korupci v příštích čtyřech letech?“, které se účastnili kandidáti na primátora Prahy ze všech politických stran.

Spolu s Programem Toxické látky a odpady sdružení Arnika jsme připravili fotografickou výstavu „Chemické havárie – neštěstí, o nichž průmysl nemluví, rizika, jimž můžeme předejít“. Výstava navštívila Prahu, Děčín a Ústí nad Labem. Prezentuje průřez nejvážnějšími katastrofami chemického průmyslu po celém světě za posledních 30 let a ukazuje, jak bychom mohli dalším podobným neštěstím předejít.

V krásné krajině jezer Uckermärkische Seen na severu Německa se podařilo skloubit ochranu přírody s místním rozvojem. Foto: Kateřina Hlavatá, Arnika

Ochrana přírody

Program Ochrana přírody se zaměřuje především na ochranu druhově nejbohatších ekosystémů střední Evropy – vodních toků a mokřadů. Hledá a prosazuje takové alternativy spravování a využívání vodních toků, které směřují ke sladění požadavků ochrany přírody s protipovodňovou ochranou a s hospodářským využitím vodních toků a krajiny kolem nich. Další důležitou činností programu Ochrana přírody je záchrana mizejících druhů rostlin a živočichů v jejich původních biotopech a zachování přirozené rovnováhy krajiny.

Důležité aktivity a úspěchy v roce 2006:

Podíleli jsme se na pořádání mezinárodního setkání organizací zabývajících se Naturou 2000. V Praze se setkala na 30 zástupců WWF a dalších organizací z celé Evropy. Hlavním tématem třídní akce byla implementace Natury 2000 v jednotlivých zemích a možnosti financování v novém finančním období. Na toto setkání navazoval přípravný seminář pro nevládní organizace, které se v dubnu účastnily jednání mezi Evropskou komisí a přístupujícími členskými státy o budoucí podobě Natury 2000.

Ve spolupráci s polskými partnery jsme uspořádali dva úspěšné studijní zájezdy pro lidi aktivní v místním rozvoji a ochraně přírody do Německa a Walesu. Studijních cest se zúčastnili především zástupci obcí, ochrany přírody, nevládních organizací, ale i místní zemědělci. V zahraničí jsme poznali několik projektů, které úspěšně spojují ochranu přírody s místním rozvojem. Německá oblast Uckermarkische Seen i waleské údolí řeky Dyfi jsou územími Natury 2000 a mohou sloužit jako inspirace pro podobné projekty v České republice.

I v roce 2006 jsme koordinovali Koalici nevládních organizací pro Naturu 2000. Koalice vypracovala odborně velmi kvalitní „stínový“ návrh lokalit Natury 2000 pro tzv. kontinentální oblast. Naše stanovisko jsme úspěšně prezentovali na jednání mezi Evropskou komisí a členskými státy. Evropská komise dala Koalici zapravdu: Česká republika musí soustavu Natura 2000 podstatně doplnit tak, aby i u nás tato celoevropská soustava chránila efektivně to nejcennější přírodní bohatství. V návaznosti na tento výsledek jsme poslali dopis ministru životního prostředí, v kterém jsme navrhli konkrétní lokality k doplnění.

Zahájili jsme nový projekt zaměřený na ochranu a správu vod, jehož cílem je přispět k tomu, aby řeky nebyly jenom mrtvými kanály, ale aby se zase staly domovem mnoha druhů živočichů a rostlin a součástí krajiny. V Ostravě jsme realizovali první z cyklu seminářů o správě vodních toků. Semináře se zúčastnilo 20 zástupců obcí, občanských sdružení, ochrany přírody a povodí a rozvinula se diskuze mezi různými přístupy správy vod. Vznikly tematické webové stránky www.voda.arnika.org, kde lze najít informace o správě vodních toků, o možnostech zapojit se do správy řek a příklady revitalizací.

Ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ČR jsme uspořádali seminář o možnostech financování Natury 2000 z evropských fondů. Na semináři byla představena nová příručka analyzující finanční zdroje Evropské unie použitelné pro Naturu 2000 a nové národní operační programy pro nadcházející období. Zúčastnilo se přes padesát zástupců krajů, nevládních organizací, zemědělců i ministerstev.

Veřejně jsme prezentovali nové informace o dopadech klimatických změn na splavnost Labe. Na tiskové konferenci jsme společně s německou organizací BUND představili studii Postupimského ústavu pro výzkum klimatických změn. Z tohoto dokumentu je patrné, že Labe bude mít v budoucnu pravděpodobně ještě méně vody a celoroční splavnost pro nákladní dopravu bude tedy hůře dosažitelná. Ve světle těchto informací se jeví plánovaná výstavba jezů na českém Labi jako zbytečná investice, neboť i když lodě doplují na hranice s Německem, kvůli přibývajícimu suchu nebudou moci po většinu roku dojet do hamburského přístavu.

Věnovali jsme se problematice kontroverzního Plánu hlavních povodí, v kterém bylo začleněno více než 200 plánovaných přehrad v celé republice. Díky společnému úsilí několika obcí a nevládních organizací se podařilo prosadit přepracování dokumentu. Plán hlavních povodí byl nakonec přepracován tak, aby upřednostňoval komplexní přírodě blízká opatření v tocích a v krajině před nákladnými a jednostrannými technickými úpravami řek. Zároveň z něj byly vyřazeny všechny návrhy přehrad.

Pobočky a kontaktní místa Arniky

Arnika Broumov

Na gymnáziu v Broumově jsme uspořádali výstavu Toxické látky. Tuto výstavu zahájila přednáška Ing. Milana Havla. Přednášející nejen představil výstavu, ale zaměřil se také na případy Centra pro podporu občanů z Královéhradeckého kraje. Výstava dále putovala na Masarykovu ZŠ v Broumově.

Zapojili jsme se do projektu Zahrada v Broumově – Broumovsko v zahradě. Jedná se o propojení zahrad dvou školských zařízení a zpřístupnění tohoto prostoru veřejnosti. Projekt probíhá ve spolupráci s nadací VIA.

V prosinci jsme pomohli uspořádat petiční akci a následně jsme se zapojili do zjišťovacího řízení proti plánované výstavbě benzínové pumpy v blízkosti dvou školských zařízení. Petici podepsalo během čtyř dní přes pět set osob. Požadovali jsme zahájení procesu EIA a zařazení Arniky Broumov do správního řízení.

Arnika České Budějovice

V roce 2006 jsme se zaměřili především na projekt ekologicky šetrného zdravotnictví, v rámci něhož byl zdravotnický personál vzděláván o nespalovacích technologiích v oblasti nakládání se zdravotnickými odpady, o způsobech minimalizace infekčního odpadu v nemocnicích a o alternativách ke zdravotnickým pomůckám vyrobeným z PVC, jež obsahují toxické ftaláty.

Na Den Země jsme se s informačním a petičním stánkem účastnili Ekotrhu v Českých Budějovicích. Návštěvníci od nás získávali především informace o nové chemické politice evropské unie s názvem REACH. Řada přichozích se stala signatáři petice sdružení Arnika „Budoucnost bez jedů II“.

Pobočka Arniky se v Děčíně snaží prosadit výstavbu nových cyklostezech a zajistit větší pohodlí a bezpečnost místním cyklistům. Foto: Miloslav Kliment

Po vlnách odporu ze stran občanů, občanských sdružení i politiků se energetická skupina společnosti E.ON rozhodla ustoupit od záměru na výstavbu spalovny komunálních odpadů v Mydlovarech, která by měla negativní dopad na životní prostředí. Naše aktivity k tomu významně přispěly.

Spolu s regionálními občanskými sdruženími jsme sbírali podpisy pod petici „Za lepší recyklační služby v jižních Čechách“. V petici jsme se vyslovili proti výstavbě spalovny odpadů v Mydlovarech a rozšiřování skládek a naopak jsme žádali, aby nám kraj umožnil třídění bioodpadu a zavedl „pytlový“ systém sběru tříděného odpadu.

Ve spolupráci s Programem Toxické látky a odpady jsme v listopadu zveřejnili největší znečišťovatele Jihočeského kraje na základě dat z Integrovaného registru znečišťování. Upozornili jsme rovněž na nenahraditelnost tohoto informačního nástroje, jehož omezení by pro veřejnost znamenalo zásadní snížení

dostupnosti informací o emisích znečišťujících látek vypouštěných jednotlivými provozovny.

Před obchodním domem Albert jsme uspořádali happening „PVC na vánoční stůl nepatří“. Spolu s našimi aktivisty jsme upozorňovali příchozí zákazníky na nebezpečí plynoucí z využívání potravinových obalů z PVC.

Arnika Děčín

Na začátku roku jsme se připojili k akci „30 dní pro neziskovky“ pořádanou Sdružením Slunečnice. Zde jsme představili svoji činnost na výstavě děčínských neziskových organizací ve foyer Kina Sněžník, uspořádali jsme promítání filmu „Zdroj“ s přednáškou a celou akci jsme zakončili Cykloworkshopem o budoucnosti cyklistické dopravy v Děčíně.

Na Den Země jsme uspořádali multikulturní akci s názvem „Živá ulice“, jejíž součástí byly soutěže pro děti, infostánky sdružení, výstava uměleckých fotek, výtvarné dílny, umělecká

performance, přednáška o jezech na Labi a na závěr taneční párty s ohnivou show.

Jako partnerská organizace jsme se zúčastnili projektu Rekvalifikační program Slunečnice pro osoby se zdravotním postižením „Dej si šanci“. Zde jsme pro účastníky kurzu uspořádali sérii přednášek o tom, jak se chovat ekologicky na pracovišti.

Během prázdnin jsme se zúčastnili tří kulturních a osvětových akcí – studentské třídní akce „Wayout Happening“, kulturního festivalu Sdružení Slunečnice „Zámecká Kramle“ a akce „Loučení s prázdninami“ připravené ZOO Děčín.

Den bez aut jsme oslavili tradiční každoroční cyklojízdou městem, která vzhledem k chystaným komunálním volbám proběhla pod heslem:

Volte cyklostezky!

Cyklojízdy se zúčastnilo několik desítek cyklistů.

V září jsme spolu s Programem Toxické látky a odpady sdružení Arnika zahájili v Ústí nad Labem měsíční cyklus akcí s názvem „30 dní pro čistou zemi, vzduch a vodu“, fotografickou výstavou „Chemické havárie – neštěstí, o nichž průmysl nemluví, rizika, jimž můžeme předejít“. Výstava zatím navštívila Prahu, Děčín, Ústí nad Labem a bude dále putovat po českých městech až do září roku 2007.

Třicet dní akcí jsme ukončili „Pochodem za čistou zemi, vzduch a vodu“, který jsme zahájili přímo před branami Spolchemie. Pochodu, který prošel centrem města s transparentem dlouhým 130 metrů, se zúčastnilo přibližně 70 lidí. Cílem všech akcí bylo upozornit na rizika používání a produkce toxických látek v průmyslu.

Jako pobočka Centra pro podporu občanů jsme v roce 2006 poskytli celkem 50 bezplatných konzultací a řešili 20 různých případů poškozování životního prostředí v Ústeckém kraji. V případě rozšiřování silnice na Hřensko se nám podařilo zachránit 1000 zdravých stromů, které kvůli stavbě měly být pokáceny.

Arnika Chotěboř

V Chotěboři vzniklo v roce 2006 nové kontaktní místo sdružení Arnika. Zapojuje se do osvětových aktivit Arniky ve všech programech.

Arnika Jihlava

V jihlavském kině Dukla jsme uspořádali dvou denní „Ozvěny Ekofilmu“. Diváci měli možnost vidět dokumenty Zdroj, Jezy I a II, slovenský film Amazonia vertical či Mravenci – tajná síla přírody, natočený speciální makrotechnologií.

Na Den Země jsme v Jihlavě připravili společně s Muzeem Vysočiny a jihlavskou Městskou knihovnou přednášky, soutěže či celodenní promítání ekologických filmů.

V rámci letního festivalu „Prázdniny v Telči“ jsme zorganizovali infostánek, kde se zájemci mohli připojit k celostátní petiční akci „Budoucnost bez jeďů II“. Své podpisy k petici připojili také pořadatelé festivalu a někteří účinkující, mezi nimi i Spirituál kvintet a část souboru Hradištan.

Zapojili jsme se do prázdninové akce „Letní putování s Arnikou“. Obyvatelé Třebíče a Jihlavy si v našem informačním stanu prohlíželi výstavu a konzultovali s námi ekologické problémy ve svém okolí. K petici „Budoucnost bez jeďů II“ přibylo téměř 600 nových podpisů.

V rámci poradenské činnosti Centra pro podporu občanů jsme vedli kampaň za snížení ekologických rizik z jihlavského dřevozpracujícího závodu Kronospan. Tento podnik je největším producentem prokazatelně rakovinnotvorného formaldehydu v České republice a ovzduší Jihlavy znečišťuje ročně velkým množstvím prachu. Naším záměrem je snížit škodlivý dopad provozu na životní prostředí.

Odborné konzultace jsme poskytovali občanům obce Pozdřátky u Třebíče. Blízká havarovaná skládka skoro deset let devastuje životní prostředí úniky kyselých vod s obsa-

Jihlavská pobočka Arniky pomáhá obyvatelům Pozdátěk a přilehlých obcí zastavit ekologickou havárii v podobě skládky nebezpečných odpadů, z níž již deset let unikají nebezpečné látky do okolí. Foto: Archiv VŠCHT

hem těžkých kovů. Firma Logika, která skládku vlastní, na ní hodlá znovu obnovit provoz. Místní občané se záměrem nesouhlasí.

Jako pobočka Centra pro podporu občanů jsme v roce 2006 poskytli celkem 71 bezplatných konzultací a řešili 9 různých případů poškozování životního prostředí v kraji Vysočina.

Arnika Ostrava

Zapojili jsme se do oslav Dne Země na Slezsko-ostrovském hradě. Návštěvníci našeho infostánku zde mohli podepsat petici Budoucnost bez jedů II nebo si vzít různé informační materiály o tom, jak třídit odpady či proč je důležité používat recyklovaný papír. Podobný infostánek jsme zřídili také na hudebním festivalu Colours of Ostrava.

V prostorách knihkupectví Academia jsme uspořádali výstavu Budoucnost bez jedů, která

se věnovala problematice toxických látek jako jsou rtuť, dioxiny, pesticidy, PVC a další látky, které ohrožují život moderního člověka. Lidé se zde dozvěděli, jak tyto látky vznikají, jak se dostávají do životního prostředí, jak působí na zdraví člověka a jak se lze tomuto působení bránit nebo mu předejít.

V centru Ostravy jsme postavili putovní stan Arniky s celostátní výstavou, na které jsme prezentovali činnosti Arniky. Návštěvníci se zde dozvěděli také informace o kampani Budoucnost bez jedů a mohli zde podepsat stejnojmennou petici.

Intenzivně jsme se věnovali problematice zbytečného a nelegálního kácení stromů. Podařilo se nám zapojit i porubskou veřejnost a obyvatelům Opavské ulice jsme pomáhali zachránit 17 vzrostlých stromů v Ostravě-Porubě.

Uspořádali jsme seminář „Obce, veřejnost a správa vodních toků“, který představil

možnosti, jak se lze zúčastnit plánování managementu toků. Rozvinula se také diskuse k různým přístupům ve správě toků a účastníci se mohli zeptat na konkrétní problémy, které v této oblasti považují za palčivé.

Na základě informací z integrovaného registru znečišťování jsme upozornili na největší znečišťovatele životního prostředí v Ostravě. Ve spolupráci s lékaři jsme také informovali veřejnost o tom, jak emise škodlivých látek působí na zhoršení lidského zdraví.

Zorganizovali jsme happening „PVC na vánoční stůl nepatří“. Před Kauflandem v obchodním centru Karolina jsme rozdávali zákazníkům informační letáčky nejen s informacemi o PVC, ale i se seznamem potravin balených do PVC, které je možné v Kauflandu koupit.

Jako pobočka Centra pro podporu občanů jsme v roce 2006 poskytli celkem 30 bezplatných konzultací a řešili 12 různých případů poškozování životního prostředí v Moravskoslezském kraji.

Arnika Praha

Naší hlavní a pravidelnou činností je pořádání ekologicky zaměřených přednášek pro veřejnost, a to vždy druhou středu v měsíci (kromě prázdnin). V roce 2006 se v pražské pobočce Arniky hovořilo například o třídění odpadů, o ekologicky angažovaném buddhismu nebo o právu a životním prostředí. Největší ohlas si získala přednáška o kácení stromů.

Ve spolupráci se studenty a učiteli jsme uspořádali výstavu Odpad jako surovina na pražském Gymnáziu Jana Palacha a na gymnáziu v Horních Počernicích. Prezentační panely obsahovaly informace o třídění a recyklaci odpadu. Studenti se také dozvěděli, co mohou sami udělat pro zlepšení životního prostředí.

Ve spolupráci s programem Toxické látky a odpady jsme se podíleli na přípravě happeningu „PVC na vánoční stůl nepatří“. Před obchodním domem Tesco na Národní třídě v Praze jsme oslovovali zákazníky, aby si dali pozor na obaly z PVC a především na potraviny, které jsou do nich balené. Nakupujícím jsme rozdávali informační materiály, kde jsme upozorňovali na nebezpečí plynoucí z používání obalů z PVC na potraviny pro životní prostředí a zdraví lidí.

S informačním stánkem jsme se zúčastnili Zeleného dne, který pořádalo sdružení Agora CE v Letenských sadech. Ve stanu Arniky si zájemci mohli prohlédnout výstavu „Odpad jako surovina“. Studenti se pak přímo na místě mohli přihlásit do stejnojmenné soutěže věnované recyklaci a třídění odpadu.

Tým Bořena

Uspořádali jsme infostánek o ekologických tématech na studentském festivalu v Děčíně.

Zorganizovali jsme fotografickou výstavu o ohrožených rostlinách a živočiších v Českém středohoří na gymnáziu v Bílině a na děčínském kulturním festivalu Zámecká Kramle.

Na Den Země jsme uspořádali infostánek v Děčíně a v Teplicích, kde jsme prezentovali naši činnost.

Pomáhali jsme při odchytu a přenosu ohrožených druhů obojživelníků z předpolí dolu Bílina na bezpečné místo mimo dosah těžební činnosti. Přestěhovali jsme 21 čolků velkých, 41 čolků obecných, 4 kuňky obecné a 3 skokany štíhlé.

Pomáhali jsme při sázení stromků v lokalitě nad Mošnovem v Českém středohoří. Výsledkem celodenní práce bylo zasazení 900 malých dubů.

Kontakty

Arnika – Koordinační centrum (centrální kancelář)

Eva Vejvodová
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/záznam.: 222 781 471, 222 782 808
e-mail: arnika@arnika.org
www.arnika.org

Program Toxické látky a odpady

RNDr. Jindřich Petrlík
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/záznam.: 222 781 471
e-mail: odpady@arnika.org, toxic@arnika.org
www.toxic.arnika.org

Program Centrum pro podporu občanů

Martin Skalský
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/záznam.: 222 781 471, 775 168 026
e-mail: cepo@arnika.org
www.cepo.arnika.org

Program Ochrana Přírody

Bc. Kateřina Hlavatá
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/záznam.: 222 781 471, 737 551 108
e-mail: priroda@arnika.org
www.priroda.arnika.org

Arnika Broumov

Kateřina Szaffnerová
Martínkovice 260, 549 73 Martínkovice
tel.: 721 272 095
e-mail: broumov@arnika.org
www.broumov.arnika.org

Arnika České Budějovice

Jitka Straková
Fráni Šrámka 35, 370 04 České Budějovice
tel.: 777 266 386
e-mail: ceskebudejovice@arnika.org
www.ceskebudejovice.arnika.org

Arnika Děčín

Kamil Repeš
Hudečkova 1
405 01 Děčín 1
tel./fax: 412 510 650
e-mail: decin@arnika.org
www.decin.arnika.org

Arnika Chotěboř

Matěj Man
V Drážkách 1037
583 01 Chotěboř
tel.: 724 115 436
e-mail: chotebor@arnika.org

Arnika Jihlava

Jana Vitnerová
Věžní 1
586 01 Jihlava
tel.: 775 315 818
e-mail: jihlava@arnika.org
www.jihlava.arnika.org

Arnika Ostrava

Helena Váňová
Bohumínská 63
710 00 Ostrava 2
tel.: 596 244 314
e-mail: ostrava@arnika.org
www.ostrava.arnika.org

Arnika Praha

Lenka Petrlíková Mašková
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax: 222 781 471, 222 782 808
e-mail: paha@arnika.org
www.paha.arnika.org

Arnika Tým Bořena

Mgr. František Kraus
Hudečkova 1
405 01 Děčín 1
tel./fax: 412 510 650
e-mail: borena@arnika.org
www.borena.arnika.org

Číslo účtu pro případné příspěvky Arnice: 173 570 941/0300

Arnika – celkový rozpočet

Výnosy roku 2006

Členské příspěvky a dary jednotlivců	274 651	3,7%
Dary od právnických osob	178 000	2,4%
Dotace ze státních zdrojů	1 185 050	16,0%
Dotace z EU	2 090 635	28,3%
Granty z českých nadací	354 375	4,8%
Granty od zahraničních nadací	2 651 964	35,9%
Vlastní činnost	655 667	8,9%
VÝNOSY CELKEM	7 390 343	100,0%

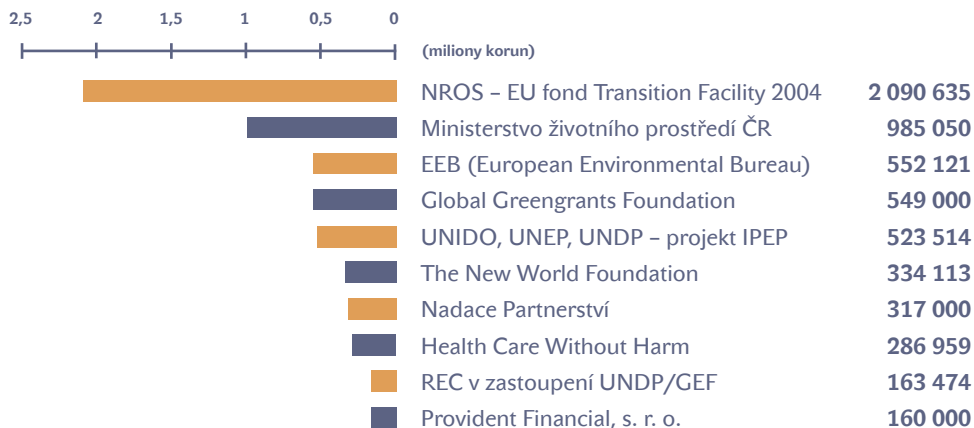
Náklady roku 2006

Osobní náklady	2 979 990	38,9%
Konzultační a odborné služby	691 727	9,0%
Komunikační náklady	465 534	6,1%
Publikační náklady	739 810	9,6%
Spotřební materiál	476 151	6,2%
Jízdné a přepravné	444 441	5,8%
Nájmy	197 577	2,6%
Per diem a reprezentace	121 094	1,6%
Propagace	139 364	1,8%
Ostatní náklady vč. přefakturace partnerům	1 413 345	18,4%
NÁKLADY CELKEM	7 669 031	100,0%

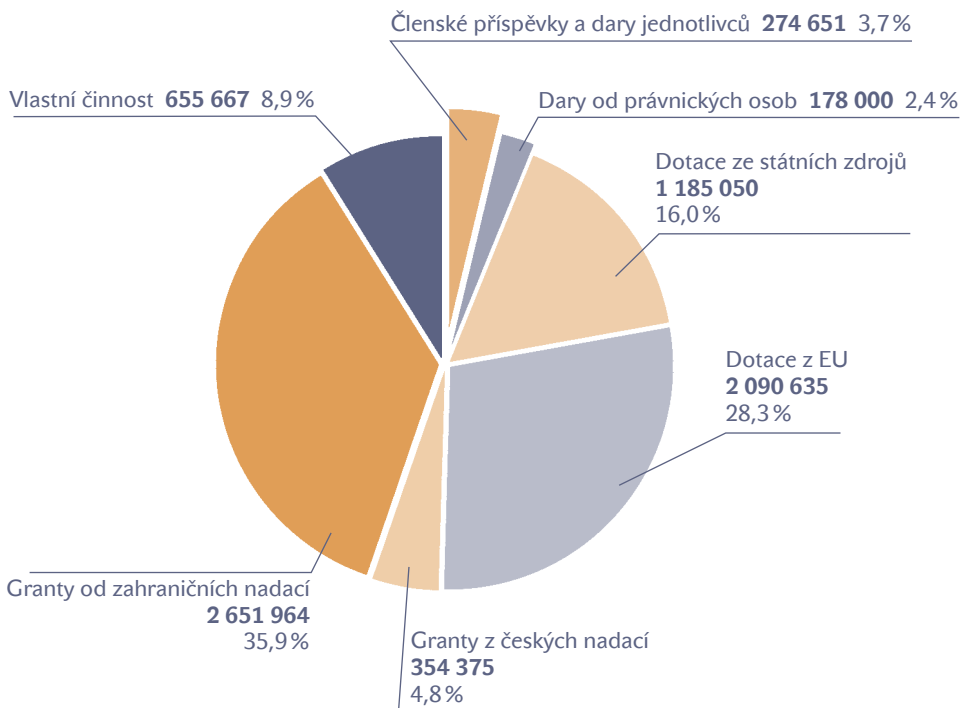
Hospodářský výsledek -278 688

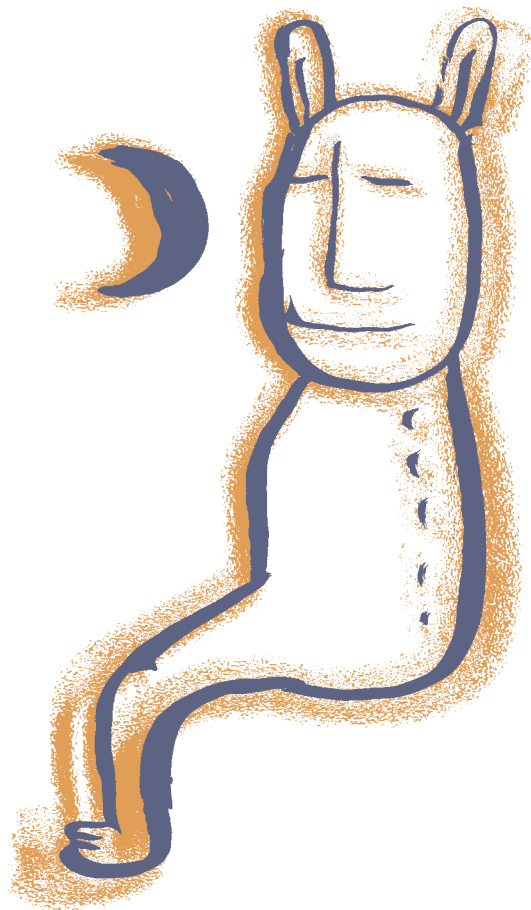
Pozn. Záporný hospodářský výsledek byl způsoben předfinancováním projektů, které obdrží poslední splátku v roce 2007.

Přehled největších dárců

Struktura výnosů

Přehled hospodaření jednotlivých subjektů sdružení Arnika

Arnika dle svého statutu zřizuje své organizační jednotky, které mají místní či tématickou působnost. Všechny subjekty se řídí stejným statutem, registrovaným u Ministerstva vnitra ČR pod číslem: VS/1-1/48279/01-R ze dne 16. 10. 2001.

Arnika – zřizovatel		(IČO: 265 43 281)
Náklady v roce 2006	399 454 Kč	
Výnosy v roce 2006	290 869 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	-108 585 Kč	

Arnika – Koordinační centrum		(IČO: 709 38 105)
Náklady v roce 2006	751 022 Kč	
Výnosy v roce 2006	872 885 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	121 863 Kč	

Arnika – Centrum pro podporu občanů		(IČO: 709 47 261)
Náklady v roce 2006	1 591 585 Kč	
Výnosy v roce 2006	1 457 430 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	-134 155 Kč	

Arnika – České Budějovice		(IČO: 712 05 993)
V roce 2006 bez nákladů a výnosů.		
Právní subjektivita pobočky byla koncem roku 2006 zrušena.		

Arnika – Děčín		(IČO: 646 76 587)
Náklady v roce 2006	19 409 Kč	
Výnosy v roce 2006	123 071 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	103 662 Kč	

Arnika – Praha		(IČO: 711 68 842)
V roce 2006 bez nákladů a výnosů		

Arnika – Ostrava		(IČO: 709 46 515)
Náklady v roce 2006	88 543 Kč	
Výnosy v roce 2006	107 216 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	18 673 Kč	

Arnika – Tým Bořena		(IČO: 709 39 888)
Náklady v roce 2006	14 456 Kč	
Výnosy v roce 2006	47 292 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	32 836 Kč	

Arnika – Program Ochrana přírody		(IČO: 709 52 027)
Náklady v roce 2006	1 712 774 Kč	
Výnosy v roce 2006	1 751 307 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	38 533 Kč	

Arnika – Program Toxické látky a odpady		(IČO: 709 47 805)
Náklady v roce 2006	4 303 088 Kč	
Výnosy v roce 2006	3 951 572 Kč	
Hospodářský výsledek roku 2006	-351 516 Kč	

Poděkování a spolupráce

Arnika chápe, že jednotlivec – i jednotlivá organizace – má daleko menší šance na dosažení vytčeného cíle než tým. Velmi si proto vážíme spolupráce desítek českých i zahraničních organizací a pomoci jednotlivců, bez jejichž přispění by byla naše cesta ke společnému cíli daleko obtížnější. Arnika děkuje především těmto organizacím a jednotlivcům:

Poděkování významným dárčům (nad 150 000 Kč):

NROS – EU fond Transition Facility 2004
Ministerstvo životního prostředí ČR
EEB (European Environmental Bureau)
Global Greengrants Foundation
UNIDO, UNEP, UNDP – projekt IPEP
The New World Foundation
Nadace Partnerství
Health Care Without Harm
REC v zastoupení UNDP/GEF
Provident Financial, s. r. o.

Poděkování ostatním dárčům:

Environmental Health Fund
Magistrát hl. m. Prahy
IPEN
WWF
Karlovarský kraj
STEP
Wastech, a. s.
Olmex-Kal, s. r. o.
Lesy České republiky
Country Life, s.r.o.
Merced, a.s.
Europapier

Poděkování partnerům:

Ateliér pro životní prostředí
CENIA
Deutsche Umwelthilfe
Ekologický právní servis
VM Tisk
Zelený kruh

Poděkování podporovatelům nad 3000 Kč:

Blaha Martin
Fajkus Tomáš
Formánek Michal
Gattermayer Ondřej
Rojíková Tatiána
Strmiska Čestmír
Veselý Martin

Poděkování podporovatelům nad 1000 Kč:

Bartošová Markéta
Bendová Ludmila
Bukovinská Beket
Cigánek Jiří

Černý Jaroslav
Dědková Eva
Eichler Renata
Fischerová Táňa
Fürstová Jana
Hájek Radko
Hakr Tomáš
Hauf Štěpán
Havel Milan
Hynek Josef
Chabr Pavel
Charvátová Jiřina
Jakoubková Hana
Kaňka Pavel
Kašparová Monika
Kellner Michal
Korneyiová Zdeňka
Krejzlík Václav
Kudrysová Jaroslava
Kysela Jindřich
Librová Hana
Lomička Jan
Mádrová Marta
Mácha Přemysl
Majer Jan
Málek František
Marenčák Karol
Maroš Roman
Marschhausenová Marie
Mašek Karel st.
Mazánek Jan
Mikešová Marcela
Mikolajczyková Pavla
Mollová Eva
Nahodil Jiří
Najbertová Marie

Nimrichtr Viktor
Novotná Helena
Pavelka Ondřej
Pěkný Jan
Petrlík Jindřich
Petrlík Ondřej
Petrlíková Lenka
Petrlíková Mašková Lenka
Poche Miroslav
Potěšil Jan
Rataj Jiří
Růžičková Karolína
Řeháková Olga
Řezníček Jiří
Smolík Jan
Soukup Pavel
Svitáková Karin
Štroblová Ludmila
Šulc Miroslav
Tatek Ervín
Tůma Vlastimil
Urban Vladimír
Váňová Helena
Veselý Martin
Vohryzková Jana
Vojíš Václav
Vokáč Michal
Volf Luděk
Vrubel Zdeněk
Zatloukal Radek
Ziková Věra
Žáček Roman
Žaloudek Jaroslav

Poděkování za pravidelnou podporu do 1000 Kč:

Beranová Kristina
Čábelová Eva
Čmelo Rostislav
Doležel Bronislav
Hrdina Petr
Kobližková Martina
Kořán Marián
Krejzlík Václav
Kubiček Jiří
Kuzma Rudolf

Látal Jan
Louma Stanislav
Malý Petr
Martínková Lucie
Mazánek Jan
Merhautová Iva
Mikušová Monika
Nimrichtr Viktor
Pietras Tomáš
Přechová Irena
Purschová Adéla
Rut Ondřej
Slepička Tomáš
Strnadová Karolína
Sýkorová Marie
Šinko Jan
Štěpánová Jarmila
Thygesen Karel
Tomášek Jiří
Viktorová Jitka
Vokáč Michal
Volfovi Martin a Eva
Zemánek Jiří
Zmátlo Milan

Poděkování významným dobrovolníkům:

Hotzká Lenka
Kraus František
Petrlíková Mašková Lenka
Repešová Jitka
Sojková Karin
Szaffnerová Kateřina
Štěpánová Radka
Váňová Helena
Volf Martin

Poděkování za spolupráci:

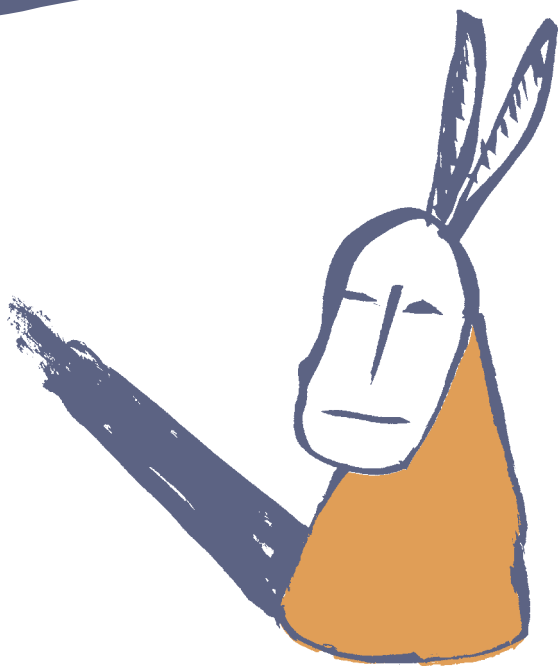
Humlíčková Petra
Klátilová Andrea
Němeček Jakub
Synovcová Borovičková Jana
Švela Kamil
Tošner Ondřej

Poznámka: neabecedně řazení přispěvatelé jsou řazení podle výše příspěvku.

Naše motto:

„Vzdálí-li se lidské srdce od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“

*(slova Luthera Stojícího Medvěda
z kmene Lakotů)*

Posláním Arniky je zlepšení
stavu životního prostředí
a ochrana přírody. Arnika
se zabývá ochranou mokřadů
a vodních toků, znečištěním
životního prostředí toxickými
látkami a odpady a podporou
účasti veřejnosti v rozhodování
o životním prostředí.
Významnou roli v naší
činnosti hraje i mezinárodní
a přeshraniční spolupráce.

www.arnika.org

V květnu 2007 vydala Arnika – Koordinační centrum
Chlumova 17, 130 00 Praha 3
tel./fax: 222 781 471
e-mail: arnika@arnika.org

Vysázel, graficky upravil a ilustroval Jakub Němecek.

